HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

וכרכיש. הודה לנדבריי: **קני לחמור מי קנה.** כמו שהחמור לזה קנה כן הוא לזה קנה הכח ומי כי היכי דמניס העתידים לנתן בעולם לזה קנו חיטו ומי לזה קנה: **לזה וחמור.** את ובהמה זו תקנו נכסיי: **קנה מחצה.** דהכי לחמר ליה לחצה וחמור תקנו שניכם הוא ומחצה מחצה ולזה חצי בחמור שהחמור לזה קנה כחצי בעבד לזה וחצי בשפחה לזה: **לזה נחלוס.** לכיון דנקנין לחד שיתף שניכם לזה נגמרה בדעתו להקנות לזה בלזה זה כלום וכיון לחמור לזה קנה חיטו ומי לזה קנה: **רב ששת אמר קנה הכל.** לחם יודע שחין חמור קונה ונגמר בדעתו שמי שיוכל לקנות משניכם יקנה: **בשוה פרוס.** קישות לחד מחמשת חיכה למיחם למעת חיכה מר בפיימי שבזה טפי מחיכך ומין כחן לחד מחמשת בחמוק ונמצח פורס מן המר על המחוק הלכך כשהוח פורס מוסיף על המחוק כגילה מקישות לחרת ופורס קישות וכגילה על המרבעים ומצע וחיכה משמח מחוק בחרומה טובח ונמצח פורס מן המחוק על המחוק: **ואמאי קא חמור חוא.** שמחר קישות זה יפח תרומה על חלו וכיון דיש בה מר וממוק כי היכי דמר לח חייל בה תרומה ולח מבטל שם טבל מן המ"ט הכי נמי המחוק לח יחול עליו שם תרומה חלח מחי חיח (א) למימר המחוק קנה הכל ופטור מטבל חת המ"ט ולעיל נמי חת וחמור קח בח לזה קנה הוח קנה הכל כי היכי דהכח דמר לח קנה ומחוק קנה הכל: **ומשני שאני פרוסה.** דמר נמי תרומה מעלייתח הוח כמחוק ומין כחן חת וחמור ומניהן קונין זה בזה: **לח קשאו.** על המרומה מטח שם מרימו חת חלבו מן היפה הח שם מרימו מן הרע ועליו מטח חלח עשית מלוח מן המובחר: **נשיאות חטח למה.** חלח יחזור ויתרום מן היפה: **מעשה בחמש נשים.** בפ׳ המים מקדש (סוטה ו) מפרש לה רב ספיר למר רב שמע מינה ממחניתין מרבעה ונקט בידיה חלח שמע מינה המקדש בפירות שביעית מקודשת ו"מ קדשה בגזל חינה מקודשת ופליגי בגזל דילה מדקתני שלחן היתה ושל שביעית היתה טעמח דשביעית להפקר הוח הח דשמר שני שבוע לח ו"מ חשה נעשית שלים למחיכתה ולפי׳ במקום שנעשית לה נרה שהרי קבלה חחת על ידי כולן ומקדשה היח ומחרומיה בכלכלה זו ועשו נרות זו לזו: **לזה וחמור קנה מחצה.** ולכחמר לי׳ יוסי להכח למין לך מר בקישות שבו ובקי שבו לחמר לך חמס וכי היכי דמשני לעיל בחלום של תלנים ושלהן. של נשים הללו היו תלנים: דהפקר הוו וכל המחזיק בהפקר קנה להכי הוי יכול לקדש בהן: הא נכריות שהיו בין חמש נשים מקודשות. ואמאי מקודשות אפי׳ הנכריות והא חמור הוא כי היכי דאחיות לא הוי מקודשות (ביחד) לאותו איש הכי נמי נכריות לא ליהוי מקודשות אלא ש״מ מדמקודשות נינהו ש״מ דאת וחמור קני הכל ותיובתא דר׳ המנונא: אמר ליה היינו דחזאי לרב אויא אמש בחלום. משום דמשתעי השתא במאי דאותיב רב אויא. ולא אוקימנא בהא דמשום הכי נכריות מקודשות כגון דאמר הראויה מכם לביאה תתקדש למעוטי אחיות דאינן ראויות לו לביאה דלא קמיין לאת וחמור דלא קנה הכל דמגו דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה: ר׳ אומר והיתה לאהרן ולבניו. גבי לחם הפנים כתיב דמצי למכתב והיתה לכהנים והיה נוטל אחרן כאחד מבניו אלא מדגלי ביה קרא והיתה לאהרן ש״מ לטפויי מילתא הוא דמחצה לאהרן ומחצה לבניו: אבל האי איתתא לאו בת חלוקה. לירת עם בניו השתא דקאמר נכסיי לך ולבניך דיה שתטול כאחד מבניה דלא שקלא פלגא. והא הוה עובדא דאמר לה ש״מ נכסיי לך ולבניך ואגבי שמואל פלגא לאתתא: אבולי ואסטרטיגי. שהשליך על בני העיר ועל בני חצר שתם שיקנו לו כתר. אבולי בני העיר. אסטרטיגי חצרנים. ואמר רבי ניתבו אבולי פלגא ואסטרטיגי פלגא ה״נ לגבי הא אתתא מאי שנא: מי דמי התם. גבי אבולי ואסטרטיגי מעיקרא אבולי לחודייהו שהן עשירים הוי כתיבי ליתן המס ואסטרטיגי סיוע במקצת בעלמא הוו מסייעי בהדייהו השתא וכו׳: ששים בכלי אחד. דהכי דינא דקי״ל בשלמא חמור לאו בר קנין הוא ואינו קונה כלום אבל את דבר קנין את קנה הכל חלקו וחלק חמור: אמר רב ששת מנא אמינא לה. דקנה הכל: דתניא ר׳ יוסי אומר אין לך בקישות מר אלא בתוכו ואינו כולו מתוק נמצא תורם מן השוה תורם מוסיף על התרומה חצי קישות אחד בלבד הואיל ויש מר בתוכו ואינו כולו מתוק נמצא תורם מן המתוק על חבירתו חצי קישות אחד בלבד ומחזיר חצי קישות כדי שיהא זה חצי חיצון במקום המר שבאותו קישות של תרומה דחשיב כאילו כולו מתוק. ואמאי מתוקנין לדבריך דאמרת את וחמור לא קנה כלום הכא נמי האי מר שבתוך קישות זה של תרומה כחמור הוא מה חמור אינו קונה האי מר נמי אינו פוטר כלום. ולימא כי היכי דהאי מר אינו פוטר כלום החיצון המתוק נמי לא פטר ולא תהא תרומה אלא מדקא מוסיף ותורם והוי תרומה אע״ג דיש מר בתוכה ש״מ דאת וחמור קנה הכל. ומשני לעולם אימא לך את וחמור לא קנה כלום והכא מאי טעמא מתוקנין בתוספת דמראורייתא אפי׳ תורם מן המר על היפה תרומתו תרומה כדר׳ אילעא יכו׳ אבל החמירו רבנן משום חביבת המצוה דלא יתרום אלא מן היפה על היפה ולא דמי כלום לאת וחמור: הא מותיב רב אויא תיובתא. דאת וחמור קנה הכל: ולימא איש אחד כלכלה של תאנים ושלהן. של נשים הללו היו תאנים: ושל שביעית היתה. דהפקר הוו וכל המחזיק בהפקר קנה להכי הוי יכול לקדש בהן: הא נכריות שהיו בין חמש נשים מקודשות. ואמאי מקודשות אפי׳ הנכריות והא את וחמור הוא כי היכי דאחיות לא הוי מקודשות (ביחד) לאותו איש הכי נמי נכריות לא ליהוי מקודשות אלא ש״מ מדמקודשות נינהו ש״מ דאת וחמור קני הכל ותיובתא דר׳ המנונא: אמר ליה היינו דחזאי לרב אויא אמש בחלום. משום דמשתעי השתא במאי דאותיב רב אויא. ולא אוקימנא בהא דמשום הכי נכריות מקודשות כגון דאמר הראויה מכם לביאה תתקדש למעוטי אחיות דאינן ראויות לו לביאה דלא קמיין לאת וחמור דלא קנה הכל דמגו דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה: ר׳ אומר והיתה לאהרן ולבניו. גבי לחם הפנים כתיב דמצי למכתב והיתה לכהנים והיה נוטל אחרן כאחד מבניו אלא מדגלי ביה קרא והיתה לאהרן ש״מ לטפויי מילתא הוא דמחצה לאהרן ומחצה לבניו: אבל האי איתתא לאו בת חלוקה. לירת עם בניו השתא דקאמר נכסיי לך ולבניך דיה שתטול כאחד מבניה דלא שקלא פלגא. והא הוה עובדא דאמר לה ש״מ נכסיי לך ולבניך ואגבי שמואל פלגא לאתתא: אבולי ואסטרטיגי. שהשליך על בני העיר ועל בני חצר שתם שיקנו לו כתר. אבולי בני העיר. אסטרטיגי חצרנים. ואמר רבי ניתבו אבולי פלגא ואסטרטיגי פלגא ה״נ לגבי הא אתתא מאי שנא: מי דמי התם. גבי אבולי ואסטרטיגי מעיקרא אבולי לחודייהו שהן עשירים הוי כתיבי ליתן המס ואסטרטיגי סיוע במקצת בעלמא הוו מסייעי בהדייהו השתא וכו׳: ששים בכלי אחד. דהכי דינא דקי״ל

רב נחמן אמר קנה מחצה. ולכלכתא כרב נחמן ולח לחמר בפ״ב דקדושין (דף נח.) וליטעמיך לימח סיפח מעשה בחמש נשים כו׳ על חת וחמור הוח ולח וחמור לח קנה לזו משום דהלכתא הכי חלח הכי נעי למימר ותקשה למאן דחמר לח קנה וכי היכי דלגידיה גריך למרלה הכי נמי גריך למרלה לרבנן:

אין לך מר בקישות אלא פנימי שבו. תימה כיון דבכל קישואין הפנימי מר והחיצון מתוק למה לח יתרום מזה על זה והלח החיצון יפטור החיצון והפנימי יפטור הפנימי ולמה לריך להוסיף על החיצון ורבה לר״י דר׳ יוסי דהכח לח מיירי בשבו הקישואין מריס חלח חומה שמורס ממלחת מרה וקחי להח לתנן במסכת תרומות (בפ״ג משנה ח) ומייתי לה בהשתח רבה (יבמות דף פט. ושם) המורס קישות ומצחת מרה מבטיח ומצחת פרוס תרומה ויחזור ויתרום ור׳ יוסי פליג וסבר לחין לריך לחזור ולתרום חלח מוסיף מן החיצון על החיצון לחפי׳ חומה שמצחת מרה חין החיצון מר כל כך חלח יהח עליו תורת חוכל והכי משמע בהדיח בירושלמי על הסיח משנה דהמורס קישות דקחמר בשלמח מבטיח ומצחת פרוס תרומה ויחזור ויתרום ומצחת גמור הוח חם היה פרוס בשעת הפרשה חם לחו חלח קישות ומצחת מרה חמחי טוי תרומה הח ולחי להיתה מרה גם בשעת הפרשה ומה היח תרומה כלל ומחני עשוה ספק חוכלין לחוכל גמור הוח מן המורה ולכך היח תרומה והכי נמי למרינן הכח דמלחלוייתח תרומה מעליח הוח חלח דקנסי ליה משום דהוה ליה למטעמיה א כלחמרי׳ בהשתח רבה (שם) ועשוה ספק חוכל ולכך יחזור ויתרום ובתר הכי מייתי בירושלמי ההיח לר׳ יוסי דהכח למין לך מר בקישות חלח פנימי שבו וקח בעי השם וכי בדבר שיכול ליבדק נחלקו ומחני על עיקר בדיקתה נחלקו לתנח קמח סבר ים מרירות הרבה בחיטין ורלוי לעשותו ספק חוכלין ור׳ יוסי סבר חין בו מרירות כל כך ומין רלוי לעשותו ספק חוכלין ולכך לח יחזור ויתרום הרי משמע בהדיח לרבי יוסי פליג ממתניתין דהמורס קישות: **אם**

ואיסטרוגי הוו מסייעי בהדייהו וידע מלכא דהוו קא מסייעי השתא (ט)[מאי דקא כתבי] **אבולי ואאיסטרוגי למימרא דהני פלגא והני פלגא מתיב רבי זירא** (י)**האומר הרי עלי מנחה מאה עשרון להביא בשני כלים מביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד ואם**

ג) [קדושין נח.], ד) לעיל פד: ב״מ ט. [יבמות פט: קדושין מו: [תמורה ה.], ה) קדושין כ:, ו) [מנחות מז. פד: כתובות ה. טו.], ז) ע״ז י: סנהדרין כח. [יומח יח:], ח) רש״ל ט) [קדושין נב.],

תורה אור השלם

1 וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא בְּהַרְימְכֶם אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ וְלֹא תָמוּתוּ:

במדבר יח לב

2 וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וְאָכְלֻהוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְיָ חֻקַּת עוֹלָם:

ויקרא כד ט

גליון הש״ס

גמרא מחצה לאחרן. עי׳ בספקי מהרש״א סי׳ עג:

הגהות הב״ח

(א) רשב״ם ד״ה ומאי וכו׳ אית לך למימר:

מוסף רש״י

וכרכיש בה רישיה. הודה לנדבריי ונעגע בגלגלו (נדה מב.). **ולא תשאו עליו חטא.** בהרימכם את חלבו לא תשאו חטא, את הרימו את קדשי בני ישראל לא תחללו את הרימו את קדשיהם ולא תמותו (קדושין נח:) שהתרומה מקדשת כמו שנית רע ואין מקנה להחליפה ולא למזוך ולתרום (ע״ז פד:). **נשיאות חטא למה.** הל לח עבד ולח מידי, ויחזור ויתרום מן היפה (שם). **הא נכריות מקודשות ואמאי את וחמור היא.** נותן ממנות לגולד ולעובד שנמנעו ממו שחינו קונה כלום, גם סגולד חינו קונה, שהרי לח הקנה לזה כלום, והכח נמי חיכח מדח לח מוכן ליה כלל (קדושין נא.). **החיתה לאהרן ולבניו.** בלחם הפנים כתיב, וכאן טוען מחלה כדחמרינן בפרה יומח (ח:) וטוען חלה חחת משתי חלות של עלמה ומרבע חו חמש הפנים, והשם מפרש דפליגא היל (ע״ז ח).

מוסף תוספות

א. כלומר יפריש על מה שהוא מיניה וביה כדי שיטעום. תוס׳ יומח פט.

רבינו גרשום

קירקיש בה רישא. כלומר דהכי עיקר דלית חולק לטלילא: אמר לו זהו הטעם דאילו אמר לו קנה כחמור. ממון שלי מי קני כחמור הא חמור לאו בר קנייה הוא וכי היכי דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה הכי נמי דלהיכא דאמר ליה זיל קני כחד מינייהו ואינהו לאו בני קנייה נינהו דאכתי לא אתו לעלמא דקיימא לן המזכה לעובר לא קנה האי בר קשישא נמי לא קנה להכי דיטול לחודיה בלא דידהו ויחלוקו בשוה והיינו טעמא דלית ליה חולק: אי אמר ליה קני את וחמור רב נחמן אמר קנה מחצה. דהכי קאמר את דבר קנין את קנה חצי וחמור לאו בר קנין הוא אינו קונה: ורב המנונא אמר לא קנה ולא כלום. דדימה קנינו לחמור כלומר כי היכי דחמור לא קנה כלום הכי נמי את לא תהא קונה כלום: רב ששת אמר קנה הכל. הכי קסבר בשלמא חמור לאו בר קנין הוא ואינו קונה כלום אבל את דבר קנין את קנה הכל חלקו וחלק חמור: אמר רב ששת מנא אמינא לה. דקנה הכל: דתניא ר׳ יוסי אומר אין לך בקישות מר אלא בתוכו ואינו כולו מתוק נמצא תורם מן המתוק על חבירתו חצי קישות אחד בלבד הואיל ויש מר בתוכו ואינו כולו מתוק נמצא תורם מן

כב א מיי׳ פכ״ג מהל׳ מכירה הלכה יב סמג עשין פב טוש״ע חו״מ סי׳ רי סעיף ב:

כג ב מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף ג:

כד ג ד ה מיי׳ פ״ט מהל׳ חיטות הלכה ב סמג עשין מח טוש״ע חו״מ סי׳ מ סעיף ג:

כה ו מיי׳ פי״ח מהל׳ שכירות ומשנה הלכה ה סמג עשין פב טוש״ע חו״מ סי׳ רמז סעיף ה:

כו ז מיי׳ פ״ד מהלכות תמידין הלכה יד:

כז ח ט׳ בשו״ע חו״מ סי׳ קפג סעיף ו בסג״ה ומ״ל קמח סעיף ב בסג״ה מענין מסיס:

כח ט מיי׳ פי״ז מהל׳ מעשה קרבנות הל״ו:

רבינו גרשום (המשך)

הרע על היפה דאין בריירה לפיכך מוסיף עליו עוד חצי קישות כדי שיהא זה חצי חיצון במקום המר שבאותו קישות של תרומה דחשיב כאילו כולו מתוק. ואמאי מתוקנין לדבריך דאמרת את וחמור לא קנה כלום הכא נמי האי מר שבתוך קישות זה של תרומה כחמור הוא מה חמור אינו קונה האי מר נמי אינו פוטר כלום. ולימא כי היכי דהאי מר אינו פוטר כלום החיצון המתוק נמי לא פטר ולא תהא תרומה אלא מדקא מוסיף ותורם והוי תרומה אע״ג דיש מר בתוכה ש״מ דאת וחמור קנה הכל. ומשני לעולם אימא לך את וחמור לא קנה כלום והכא מאי טעמא מתוקנין בתוספת דמראורייתא אפי׳ תורם מן המר על היפה תרומתו תרומה כדר׳ אילעא יכו׳ אבל החמירו רבנן משום חביבת המצוה דלא יתרום אלא מן היפה על היפה ולא דמי כלום לאת וחמור: הא מותיב רב אויא תיובתא. דאת וחמור קנה הכל: ולימא איש אחד כלכלה של תאנים ושלהן. של נשים הללו היו תאנים: ושל שביעית היתה. דהפקר הוו וכל המחזיק בהפקר קנה להכי הוי יכול לקדש בהן: הא נכריות שהיו בין חמש נשים מקודשות. ואמאי מקודשות אפי׳ הנכריות והא את וחמור הוא כי היכי דאחיות לא הוי מקודשות (ביחד) לאותו איש הכי נמי נכריות לא ליהוי מקודשות אלא ש״מ מדמקודשות נינהו ש״מ דאת וחמור קני הכל ותיובתא דר׳ המנונא: אמר ליה היינו דחזאי לרב אויא אמש בחלום. משום דמשתעי השתא במאי דאותיב רב אויא. ולא אוקימנא בהא דמשום הכי נכריות מקודשות כגון דאמר הראויה מכם לביאה תתקדש למעוטי אחיות דאינן ראויות לו לביאה דלא קמיין לאת וחמור דלא קנה הכל דמגו דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה: ר׳ אומר והיתה לאהרן ולבניו. גבי לחם הפנים כתיב דמצי למכתב והיתה לכהנים והיה נוטל אחרן כאחד מבניו אלא מדגלי ביה קרא והיתה לאהרן ש״מ לטפויי מילתא הוא דמחצה לאהרן ומחצה לבניו: אבל האי איתתא לאו בת חלוקה. לירת עם בניו השתא דקאמר נכסיי לך ולבניך דיה שתטול כאחד מבניה דלא שקלא פלגא. והא הוה עובדא דאמר לה ש״מ נכסיי לך ולבניך ואגבי שמואל פלגא לאתתא: אבולי ואסטרטיגי. שהשליך על בני העיר ועל בני חצר שתם שיקנו לו כתר. אבולי בני העיר. אסטרטיגי חצרנים. ואמר רבי ניתבו אבולי פלגא ואסטרטיגי פלגא ה״נ לגבי הא אתתא מאי שנא: מי דמי התם. גבי אבולי ואסטרטיגי מעיקרא אבולי לחודייהו שהן עשירים הוי כתיבי ליתן המס ואסטרטיגי סיוע במקצת בעלמא הוו מסייעי בהדייהו השתא וכו׳: ששים בכלי אחד. דהכי דינא דקי״ל

מכות (המשך)

מי שמת פרק תשיעי בבא בתרא קמג.